

تراژدی‌های زمانِ ما را تنها
گرگ‌ها کارگردانی می‌کنند

نمایش نامه‌نویسان بزرگ اروپایی در قرن بیستم

تورج رهنما

سرشناسه:

رہنما، تورج، ۱۳۱۵۔

عنوان نام پدید آور:

تراژدی‌های زمان ما را تنها گرگ‌ها کارگردانی می‌کنند / تورج رهنما

حصات ناشر:

تهران: نشر قطره، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری:

17.

فرویت:

سلسله انتشارات - ۲۰۱۱. تئاتر و ادبیات نمایشی - ۴۱۲

شماره ۱۰۰

978-622-201-036-2

وضعیت فهرست نویسی در ایران

موضوع:

حمایش نامه نوب ان آلمانی - سرگذشت نامه

موضوع:

Dramatists, German Biography

موضوع:

مایش نامه نویسان آلمانی - نقد و تفسیر

موضوع:

Dramatists, German-Criticism and Interpretation

وضوء:

مایش نامه نویسن اتریش - سرگذشت نامه

وضوء:

Domestic, Austrian-Biography

وضوء:

مایش نامه نویسان اتریشی - نیک و توفیق

وضوء:

Dramatic Austrian-Criticism and Interpretation

رضوع:

بایش نامه نویسان سوئیسی - سرگشت نامه

ضوء:

Dramatists, Swiss-Biograph

ضوء:

ایش نامه نویسان سوئیسی - نقد و تفسیر

ضوء:

Dramatists, Swiss-Criticism and Interpretation

ہندی کنگ:۔

PT ۱۲۵۳ / ۹ ت ۴۱۳۵

هيندي ديو به:

人

نارہی کتاب شناسی، ملے: ۵۳۸۴۸۶۶

ISBN: 978-622-201-036-2 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۱-۰۳۶-۲

تراژدی‌های زمان ما را تنها گرگ‌ها کارگردانی می‌کنند

تورج رهنما

صفحه‌آرا: ژیلای پی‌سخن

طراح جلد: مهسا ثابت‌دیلمی

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپ: دیجیتال نقش

تیراژ: ۴۰۰ نسخه

بها: ۲۳۰۰۰ تومان

نشر قطره به هیچ وجه از هیچ‌کس برای تغییر قیمت استفاده نمی‌کند.

استفاده از این اثر، به هر شکلی

بدون اجازه ممنوع است

خیابان دکتر فاطمی، خیابان شیخ‌لر (ششم)، کوچه ی بنفشه، بلاک ۸

تلفن: ۸۸ ۹۷ ۳۳ ۵۱-۳

دورنگار: ۸۹ ۷۸ ۰۷ ۸۲

کد پستی: ۱۴۱۵۶۷۳۳۱۳

www.nashreghatreh.com

info@nashreghatreh.com

nashr.ghatreh@yahoo.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

۹.....	پیشگفتار
۱۱.....	نمایش نامه نویسان آلمانی
۱۳.....	برتولت برشت
۱۷.....	۱. آغاز فعالیت های ادبی
۳۲.....	۲. مهاجرت و آثار آر دور
۴۹.....	۳. بازگشت به آلمان
۵۵.....	پتر وایس
۵۵.....	۱. آغاز فعالیت های ادبی
۵۷.....	۲. نمایش نامه های دهه های شصت و هفتاد
۶۴.....	مارتین والزر
۶۵.....	۱. آغاز فعالیت های ادبی
۶۷.....	۲. نمایش نامه های دهه های شصت
۷۲.....	رُلف هُخهوت
۷۲.....	۱. آغاز فعالیت های ادبی
۷۳.....	۲. نمایش نامه های دهه های شصت و هفتاد
۷۹.....	نمایش نامه نویسان اتریشی
۸۱.....	آرتور اشنیتسلر
۸۱.....	۱. اتریش در آغاز قرن بیستم
۸۲.....	۲. آغاز فعالیت های ادبی

۸۵	۳. نمایش نامه‌ها.....
۹۰	فریتس هُخولِدِر.....
۹۰	۱. آغاز فعالیت‌های ادبی.....
۹۱	۲. نمایش نامه‌های دهه‌های چهل و پنجاه.....
۹۴	توماس برنهارد.....
۹۴	۱. آغاز فعالیت‌های ادبی.....
۹۶	۲. نمایش نامه‌های دهه‌ی هفتاد.....
۱۰۲	رِهِنْدِکِه.....
۱۰۲	۱. آغاز فعالیت‌های ادبی.....
۱۰۳	۲. نمایش نامه‌های دهه‌های شصت و هفتاد.....
۱۱۳	نمایش نامه‌نویسان سوئیس.....
۱۱۵	ماکس فریش.....
۱۱۶	۱. آغاز فعالیت‌های ادبی.....
۱۱۷	۲. نمایش نامه‌های دهه‌ی پنجاه.....
۱۳۰	۳. آثار دهه‌ی شصت.....
۱۳۶	فریدریش دورنمات.....
۱۳۸	۱. آغاز فعالیت‌های ادبی.....
۱۳۸	۲. نمایش نامه‌های دهه‌ی پنجاه.....
۱۵۶	۳. آثار دهه‌ی شصت.....
۱۶۷	کارنامه‌ی نویسنده‌ی کتاب.....

پیشگفتار

کتاب حاضر شامل ده مقاله‌ی تحلیلی است درباره‌ی ده نمایش‌نامه‌نویس نامدار اروپایی؛ و به مشترک همه‌ی این نویسندگان زبانی است که آنان در آثار خود به زبانی برنایی آلمانی.

من از شخصیت‌هایی که آثارشان در این کتاب بررسی کرده‌ام سه تن را شخصاً می‌شناختم: فریدریش دورنمات، ماکس فریش و توماس برنهارد. دورنمات در بهار ۱۳۴۱ در تئاتر کامرا ادرینه‌ی مونیخ حضور می‌یافت و بر نحوه‌ی اجرای نمایش‌نامه‌ی فیزیکدانان - که کارش آنجا به‌تازگی به پایان برده بود - نظارت می‌کرد. من اجازه یافته بودم که بیش از ظهرها در تئاتر حضور یابم و بازیگران را در حین تمرین نمایش تماشا کنم. خوشبختانه، در پایان کار معمولاً فرصتی به دست می‌آمد که به نام با دورنمات گفت‌وگو کنم و از عقاید او - به‌ویژه در زمینه‌ی تئاتر - آگاه شوم.

آشنایی من با ماکس فریش سال‌ها بعد روی داد. فریش در پاییز ۱۳۵۵ برای چند روزی به تهران آمده بود و قصد داشت پس از آن به مسکو سفر کند. من از این فرصت بهره می‌گرفتم و با او در زمینه‌های گوناگون - و نه تنها

درباره‌ی تناثر - گفت‌وگو می‌کردم. فریش انسانی بود فروتن، شکیب، ژرف‌نگر و گزیده‌گوی. من سخنان این انسان بزرگ را هرگز فراموش نمی‌کنم و خاطره‌ی او را از یاد نمی‌برم.

آشنایی من با توماس برنهارد به سال ۱۳۵۱ برمی‌گردد. در تابستان آن سال، یکی از نمایش‌نامه‌های برنهارد در جشنواره‌ی شهر زالتسبورگ (شمال غربی اتریش) بر صحنه آمده و غوغایی به پا کرده بود (خاموش شدن - رازهای صحنه و سالن در حین اجرای نمایش). صحبت من و برنهارد، این هنرمند عصبی و پرخاشگر، در همین مورد بود.

و نکته...

۱. ای، آن که تصویری دقیق‌تر از شخصیت‌های مورد بحث ارائه شود، گذشته از نمایش‌نامه‌ای، آنان، از آثار دیگرشان نیز یاد کرده‌ام.
۲. در کتاب حاضر، افزون بر آثار اصلی نمایش‌نامه‌نویسان مورد بحث، از بیش از پنجاه مأخذ معتبر مستقیماً سود جست‌ه‌ام. نام این مأخذ هم در زیرنویس‌ها و هم در پایان هر بخش آمده است.

تورج رهنما
پاییز ۱۳۹۵